

Pielikums
Valmieras novada pašvaldības
domes 30.11.2023. lēmumam
Nr.543 (protokols Nr.19, 16.§)

VALMIERAS NOVADA PRIEKŠLAICĪGAS MĀCĪBU PĀRTRAUKŠANAS PREVENCIJAS SISTĒMA UN IEVIEŠANAS PLĀNS 2024.-2028.GADAM

PAMATOJUMS

Rīcības programma "Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns" ir izstrādāta, lai Valmieras novada pašvaldībā samazinātu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (turpmāk – PMP) risku, panākot to, ka pēc iespējas visi novada bērni un jaunieši gūst pilnvērtīgu pamatzglītību. Rīcības programmas ietvaros tiks izveidota priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma.

1. KONTEKSTS

Eiropas Savienības fondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" projekta Nr.8.3.4.0/16/I/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" (turpmāk – projekts "Pumpurs") īstenošanas nosacījumi paredz, ka līdz 2023.gada beigām projektā iesaistītās pašvaldības ir izstrādājušas tematisku rīcību programmu, kas nosaka pašvaldības līmeņa priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēmu un prioritātes.

PMP nopietni ierobežo izglītojamo izaugsmi un panākumu gūšanu profesionālajā jomā, kā arī padziļina vai turpina padziļināt nabadzību un sociālo izolētību. Tādējādi tie rada gan sociālas problēmas, gan palielina sociālās atstumtības risku. PMP samazināšanai un jauniešu izglītības sasniegumu uzlabošanai ir jābūt vērsei uz ilgtspējīgu izaugsmi, paaugstinot prasmju līmeni un mazinot vienu no galvenajiem bezdarba un nabadzības riska faktoriem. Pašvaldības pienākums ir nodrošināt, lai tās dibinātajās un teritorijā izvietotajās izglītības iestādēs tiktu īstenots kvalitatīvs izglītības process, visi pašvaldībā deklarētie obligātās izglītības vecumposma izglītojamie iegūst izglītību, kā arī pašvaldībā ir efektīva visu iesaistīto dienestu un institūciju sadarbība PMP prevencijas darba plānošanai, īstenošanai un uzraudzībai.

PMP problemātiku Valmieras novada pašvaldībā galvenokārt raksturo korelācija starp ģimeņu sociāli ekonomisko stāvokli un vispārējās motivācijas trūkumu, kā arī izglītojamo labbūtības rādītāji (piedzīvots mobings) izglītības iestādē un izglītojamo mācīšanās problēmas, kas apgrūtina izglītības iegūšanas procesu un izglītojamo nākotnes perspektīvas. Tāpat PMP ietekmē jauniešu un vecāku vērtīborientācija un sadarbības kvalitāte ar izglītības iestādi un citām institūcijām. Lai samazinātu PMP gadījumu skaitu, nepieciešams izstrādāt sistematizētu un koordinētu aktivitāšu plānu, tādējādi nodrošinot pašvaldības institūciju, iestāžu, nevalstisko organizāciju, jaunatnes organizāciju iesaisti sistēmas darbībā.

PMP prevencijas sistēma ir pasākumu un procesu kopums, kas vērsts uz PMP risku mazināšanas atbalsta plānošanu un sistemātisku nodrošināšanu ar mērķi veicināt izglītības sistēmas kvalitātes pilnveidi, mazināt atstumtības risku un veicināt ikviena izglītojamā ilgtspējīgas izaugsmes iespējas. Šīs sistēmas galvenās komponentes ir: 1) starpinstitucionālās sadarbības modelī definēti stratēģiskie uzstādījumi PMP novēršanā; 2) PMP risku identificēšana un izvērtēšana; 3) PMP prevencijas aktivitātes; 4) īstenošanas uzraudzība un regulāra datu

monitorēšana.

2. Esošā situācija pašvaldībā

KATEGORIJA	APRAKSTS
<i>Izglītības sistēma un PMP riska izglītojamie</i>	<p>Valmieras novada pašvaldības dibinātajās vispārējās izglītības iestādēs 2023.gada 1.septembrī bija reģistrēti 6426 izglītojamie, kuri mācās vispārējās izglītības iestādēs:</p> <ul style="list-style-type: none"> – divas sākumskolas: Valmieras sākumskola un Valmieras Pārgaujas sākumskola; – deviņas pamatskolas: Burtnieku Ausekļa pamatskola, Jura Neikena Dikļu pamatskola, J.Endzelīna Kauguru pamatskola, Kocēnu pamatskola, Rubenes pamatskola, Matīšu pamatskola, Rencēnu pamatskola, Strenču pamatskola (papildu programmas realizācijas vieta atrodas Sedā), Trikātas pamatskola; – sešas vidusskolas: Mazsalacas vidusskola, Naukšēnu vidusskola, Rūjienas vidusskola, Valmieras 2. vidusskola (īsteno arī neklātienas/ tālmācības izglītības programmas, Valmieras 5. vidusskola un Valmieras Viestura vidusskola; – divas valsts ģimnāzijas: Valmieras Valsts ģimnāzija un Valmieras Pārgaujas Valsts ģimnāzija; – viena speciālās izglītības iestāde: Gaujas krasta vidusskola - attīstības centrs ar īstenošanas vietām Valmierā un Vaidavā; – viena profesionālās ievirzes vidusskola: Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola (Mākslu izglītības kompetences centrs). <p>Vērtējot kopējo izglītības līmeni Valmieras novadā, lielākajai daļai iedzīvotāju virs 15 gadu vecuma jeb 43% iedzīvotāju augstākais iegūtais izglītības līmenis ir vidējā izglītība, 22% no novada iedzīvotājiem ir iegūta augstākā izglītība, 13% arodizglītība, 19% iedzīvotāju augstākais izglītības līmenis ir pamatzglītība, bet 4% iedzīvotāju nav ieguvuši dokumentu par izglītības apguvi.</p> <p>Vērtējot izglītojamo skaitu, kuri pēc 9.klases un 12.klases beiguši mācības ar liecību (nesaņemot apliecību vai atestātu), 2022./2023.m.g. Valmieras novadā 9.klasē no 599 izglītojamajiem pamatskolas apliecību nesaņēma 16 izglītojamie jeb 3%. Deviņi izglītojamie palika tajā pašā izglītības iestādē, lai atkārtotu mācību vielu un iegūtu apliecību, bet divi izglītojamie mainīja izglītības iestādi Valmieras novada robežās, viens uz Tālmācības Rīgas 1.vidusskolu. Atskaitīto izglītojamo skaits vidusskolas (10.-12.kl.) posmā 2022./2023. mācību gadā ir septiņi izglītojamie.</p>

Centralizētajos eksāmenos 2022./2023.m.g. 9.klasē Valmieras novadā zemu rezultātus (zem 10%) ieguva:

- latviešu valodā 0% no 513 kārtotājiem;
- angļu valodā 0,4% jeb divi izglītojamie no 514 kārtotājiem;
- matemātikā 2,9% jeb 15 no 512 kārtotājiem.

No tiem viens izglītojamais nenokārtoja divus eksāmenus.

Centralizētos eksāmenos vidusskolā latviešu valodā (OL) no 409 kārtotājiem un angļu valodā (OL) no 370 kārtotājiem neviens izglītojamais neuzrādīja zemu rezultātu (zem 10%). Matemātikas OL eksāmenā 14 izglītojamie no 330 jeb 4,2% ieguva zemu rezultātu. Augstākā līmeņa eksāmenus Valmieras novada izglītības iestāžu izglītojamie nokārtoja sekmīgi, vienīgais izņēmums - viens izglītojamais nenokārtoja augstākā līmeņa vēstures eksāmenu.

Lai gan daļība valsts diagnosticējošajos darbos bija brīvprātīga, Valmieras novadā VPD piedalījās gandrīz visas skolas, izņemot Ziemeļvidzemes pamatskolu. Apkopojot VPD rezultātus Valmieras novadā 2022./2023.m.g., zemu rezultātus (zem 12%) ieguva:

- VPD matemātikā 3. klasei kārtoja 534, īpatsvars ar zemu vērtējumu 0,19%;
- VPD latviešu valodā 3. klasei kārtoja 521, īpatsvars ar zemu vērtējumu 0%;
- VPD matemātikā 6. klasei kārtoja 485, īpatsvars ar zemu vērtējumu 5,57%;
- VPD latviešu valodā 6. klasei kārtoja 491, īpatsvars ar zemu vērtējumu 0,61%;
- VPD dabaszinībās 6. klasei kārtoja 472, īpatsvars ar zemu vērtējumu 0,42%;
- starpdisciplināro pārbaudes darbu 9. klasei kārtoja 1. daļu 488, īpatsvars ar zemu vērtējumu 1,02%, bet 2. daļu - 487, īpatsvars ar zemu vērtējumu 0,41%.

2021.gadā no 11.marta līdz 21.aprīlim norisinājās Valmieras novada jauniešu aptauja "Kopā, tālāk, plašāk", kuras mērķis bija noskaidrot jauniešu vērtējumus par sev pieejamajām iespējām brīvā laika pavadīšanai, izglītībai, darbam un citiem aspektiem. Aptaujā piedalījās 852 respondenti. Visvairāk jauniešiem pietrūkst iespējas izteikt savu viedokli un noticēt, ka tas tiks ņemts vērā. Jo vairāk jaunieši tiks iesaistīti novada attīstībā, jo motivētāki tie būs palikt un turpināt dzīvot un strādāt Valmieras novadā. Jauniešiem novadā ir plašas iespējas, bet pietrūkst informācijas par pieejamību, uzticības personas, kas uzklausi jauniešu viedokli un vajadzības, sniegtu atbalstu izaugsmei. Tāpat jaunieši atzīst, ka problēma ir slinkums un tas, ka nekas neinteresē, nav vietas, kur lietderīgi pavadīt brīvo laiku un daļa jaunieši saskaras ar mācību problēmām. Pēc aptaujas secināms, ka svarīgi ir saglabāt esošos jauniešu centrus un veidot papildu jaunus mobilos centrus, kas piedāvātu visiem novada jauniešiem saņemt atbalstu pēc iespējas tuvāk viņu dzīvesvietai.

2022.gada novembrī un decembrī norisinājās platformas "EDURIO" veidota aptauja ar mērķi objektīvi apzināt Valmieras novadā esošo izglītības iestāžu skolēnu labbūtību izglītības iestādēs. Kopumā aptauju aizpildīja gandrīz

1900 skolēnu.

Kā redzams 1.attēlā, lielākā daļa skolēnu (59%) uz jautājumu “Vai Tu skolā jūties labi?” – atbildējuši pozitīvi, savukārt 8% atbildējuši, ka jūtas drīzāk slikti vai ļoti slikti. Bet 33% skolēnu jūtas viduvēji. Tātad 92% skolēnu labsajūta/drošības sajūta skolā nav satraucoša. Tomēr būtu jādodomā, kā uzlabot pašsajūtu skolā šiem 8% - katrai skolai būtu jāvērtē saņemtie aptaujas rezultāti un jāizstrādā rīcības plāns, piesaistot nepieciešamos speciālistus.

1.attēls

1) Kopumā vērtējot, vai Tu skolā jūties labi?

1966 atbildes ■ Latvijas vidējais rādītājs 2022./23.m.g.

Domājot par skolēnu labbūtnību un spēju ikdienā veikt savus pienākumus gan skolā, gan mājās, uzmanība pievēršama sniegtajām atbildēm par kopējo skolēnu slodzi. Viens no jautājumiem par slodzi un tās ietekmi “Cik bieži Tu jūties noguris no mācībām?”. Kā redzams 2.attēlā, 53% aptaujāto atzinuši, ka nogurumu izjūt diezgan bieži, vienmēr vai ļoti bieži un tikai 18% atbildējuši, ka no mācībām noguruši ir ļoti reti vai nekad un diezgan reti.

2.attēls

Kopējā skolēnu slodze

6) Cik bieži Tu jūties noguris no mācībām?

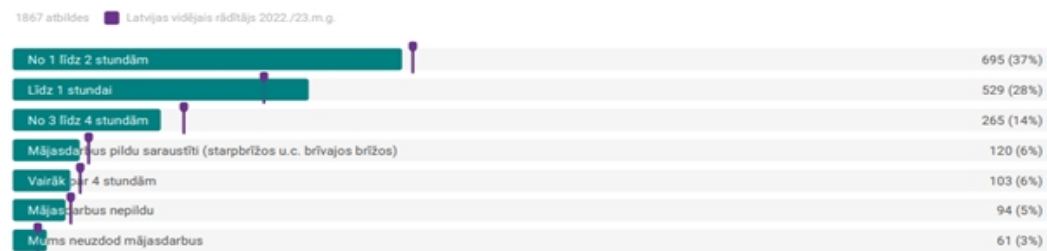
1871 atbildes ■ Latvijas vidējais rādītājs 2022./23.m.g.

Savukārt, izvērtējot skolēnu sniegtās atbildes uz jautājumiem par mājas darbu pildīšanas ilgumu un ārpusstundu nodarbību ilgumu (3.un 4.attēls), secināms, ka mājas darbu pildīšana aizņem ievērojami mazāku stundu skaitu nekā ārpusstundu nodarbības.

3.attēls

7) Cik daudz laika darba dienās Tu aptuveni pavadī, pildot mājasdarbus/projektus ārpus stundām?

4.attēls

8) Cik stundas nedēļā aptuveni Tu velti ārpusstundu nodarbībām (pulciņiem, treniņiem, mūzikas, mākslas, sporta skola, jaunrades nams utt.)?

Tomēr kopā ar ikdienas skolas apmeklējumu, iespējams, ka lielās slodzes apmērs veido skolēnu kopējo nogurumu un miega trūkumu (5.attēls).

5.attēls

11) Cik atpūties vai noguris Tu jūties pēc piecelšanās?

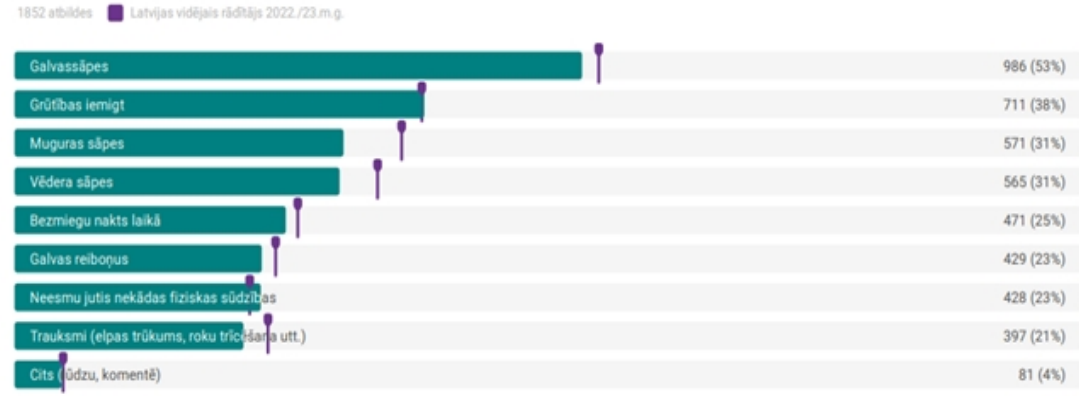
1856 atbildes ■ Latvijas vidējais rādītājs 2022./23.m.g.

Līdz ar to pastāv risks, ka skolēnam rodas pārslodze, kurai attiecīgi sekas – dažādas veselības problēmas (6.attēls).

6.attēls

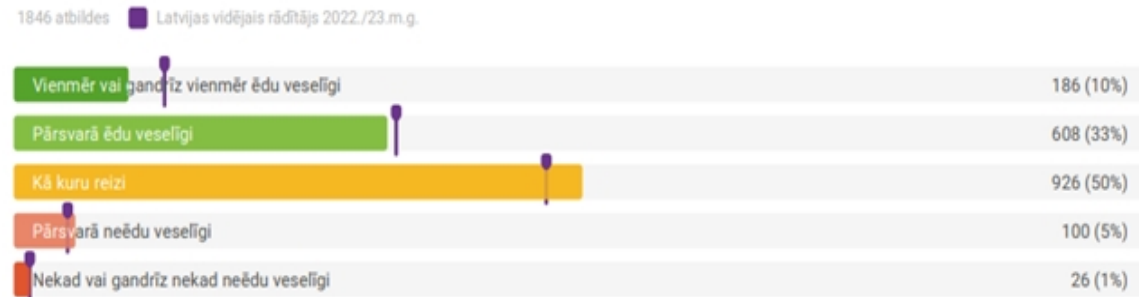
12) Vai pēdējā mēneša laikā Tu esi atkārtoti jutis kādu no šīm fiziskajām sūdzībām? Lūdzu, atzīmē visas sajūtas, ko esi piedzīvojis.

Papildu fiziskajai un garīgajai slodzei, būtu jāveicina skolēnu veselīgi ēšanas paradumi. Kā redzams 7.attēlā, paši skolēni atzīst, ka veselīgi ēd 43%, “kā kuru reizi” 50% un 6% ēd neveselīgi. Šīs situācijas pozitīvā dinamikā būtu iesaistāmi ne tikai vecāki, bet paši skolēni, aicinot pārskatīt savu ikdienas ēdienkarti un izdarīt veselīgākas izvēles, jo pārtika vistiešākajā veidā ietekmē cilvēka fizisko veselību.

7.attēls

14) Cik bieži Tu ēd veselīgi (daudzveidīgi ēdieni, pietiekams porciju lielums, iekļauj dārzeņus un augļus utt.)?

Vērtējot skolēnu sniegtās atbildes saistībā ar skolā piedzīvotu vardarbību (8.attēls), no aptaujas datiem redzams, ka 80% skolēnu reti vai nemaz nav saskārušies ar vardarbību, savukārt 12% skolēni ar to sastopas vismaz reizi nedēļā. Bet 8% - pāris reizes mēnesī. Lai pēc iespējas efektīvāk mazinātu vardarbīgas attiecības skolā, skolēni par

vardarbības jautājumiem ir jāizglīto, piesaistot speciālistus (psihoterapeits, klīniskais psihologs, psihiatrs u.c. jomas speciālisti) no institūcijām, kas ikdienā strādā ar šiem gadījumiem. Papildu skolās ir jārunā par mobingu un katra izvēli savai rīcībai.

Analizējot aptaujas datus par piedzīvoto vardarbību skolā, secināms, ka visbiežāk skolēni cietuši no emocionālās vardarbības (apsmiešana, apsūkāšanās, ignorēšana, digitāla izsmiešana sociālo tīklu vietnēs) - 29%, fiziskā vardarbība – 11%. Pāridarītāji pamatā bijuši klasesbiedri, savukārt skolēna galvenā uzticības persona – vecāki. Tomēr diezgan liela daļa respondentu norādījuši, ka par piedzīvoto nestāsta nevienam. Tādēļ būtu ieteicams skolās atbalstīt lielāku sociālo pedagogu un psihologu likmes, lai pēc iespējas lielākam skolēnu skaitam būtu iespēja tikt pamanītam un uzklausītam.

8.attēls

Saskarsme ar vardarbību

21) Cik bieži pēdējo 6 mēnešu laikā kāds Tev skolā ir regulāri un apzināti darījis pāri (emocionāli, fiziski vai digitālajā vidē)?

1821 atbilde ■ Latvijas vidējais rādītājs 2022./23.m.g.

Pēc Valsts policijas sniegtajiem datiem Valmieras novadā 2022.gadā bijušas 33 nepilngadīgas personas, kas izdarījušas noziedzīgus nodarījumus. Tie ir dati par nepilngadīgām personām, kurus var saukt pie kriminālatbildības

(no 14 līdz 17 gadu vecumam) ar jebkuru statusu. Kriminālprocesa informācijas sistēmās nav iespējams izgūt gadījumus, kad piemērotie audzinošā rakstura piespiedu līdzekļi. Savukārt 2022.gadā reģistrēti divpadsmit Valmieras novadā deklarēti klaiņojošie jaunieši, no tiem sešām personām reģistrēti administratīvi pārkāpumi.

Valmieras novada pašvaldības Administratīvās apakškomisijas savukārt apkopo datus par piemērotajiem administratīvajiem sodiem un audzinoša rakstura piespiedu līdzekļiem. 2022.gadā nepilngadīgajiem piemērotie sodi:

	Piemērots administratīvais sods	Piemērots audzinoša rakstura piespiedu līdzeklis
Bērnu tiesību aizsardzības likums 77.p.1.d.	0	1
Bērnu tiesību aizsardzības likums 77.p.2.d.	39	80
Bērnu tiesību aizsardzības likums 77.p.3.d.	2	37
Bērnu tiesību aizsardzības likums 78.p.1.d.	13	62
Bērnu tiesību aizsardzības likums 78.p.2.d.	7	56
Bērnu tiesību aizsardzības likums 81.p.	0	2
Bērnu tiesību aizsardzības likums 87.p.	0	1
Administratīvo sodu likums par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā 4.pants	0	1
Administratīvo sodu likums par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā 11.panta 1.daļa	0	6

Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums 50.pants 1.daļa	0	3
Ceļu satiksmes likums 51.pants 6.daļa 1.punkts	0	2
Ceļu satiksmes likums 55.pants 12.daļa	0	1
Ceļu satiksmes likums 62.pants 4.daļa	0	1
Ceļu satiksmes likums 70.pants 2.daļa	0	1
Ceļu satiksmes likums 82.pants 1.daļa	0	1
Akcīzes nodokļa likums 25.pants 3.daļa	0	1
Valmieras pilsētas pašvaldības 28.11.2019. saistošo noteikumu Nr.334 "Par sabiedrisko kārtību Valmieras pilsētā" 11.punkts	0	5
Valmieras pilsētas pašvaldības 28.11.2019. saistošo noteikumu Nr.334 "Par sabiedrisko kārtību Valmieras pilsētā" 30.punkts	0	3
Valmieras pilsētas pašvaldības 28.11.2019. saistošo noteikumu Nr.334 "Par sabiedrisko kārtību Valmieras pilsētā" 33.punkts	0	5
Kocēnu novada domes 30.04.2020. saistošo noteikumu Nr.6/2020 "Kocēnu novada sabiedriskās kārtības noteikumi" 13.punkts	0	2
<i>Kopā:</i>	<i>61</i>	<i>236</i>
<i>Kopā pavisam: 297</i>		

Pamatojoties uz Bērnu tiesību aizsardzības likuma 58.pantu, kas nosaka likumpārkāpumu profilakses darba organizāciju pašvaldībā, minētā panta otrās daļas 6.punktu, un likuma "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem" 29.pantu, - Administratīvā komisija lēmumus (par atkārtota administratīvā soda

	<p>piemērošanu vai audzinoša rakstura piespiedu līdzekļa piemērošanu bērnam) nosūta zināšanai vai izpildei Valmieras novada Sociālo lietu pārvaldes struktūrvienībai "Sociālā darba nodaļa". Ievērojot Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešā daļā, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 11.pantā, Bāriņtiesu likuma 17.panta 1. un 1¹.punktā noteikto, - Administratīvā komisija par administratīvo sodu piemērošanu privātpersonām par pārkāpumiem, kas saistīti ar bērna/u attīstībai nelabvēlīgu vidi ģimenē, - informē Valmieras novada Sociālo lietu pārvaldes struktūrvienību "Sociālā darba nodaļa" un Valmieras novada Bāriņtiesu.</p> <p>Valmieras novada pašvaldība no 2017.-2023.gadam bija iesaistījusies ESF projektā "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai", kurā no 23 novada vispārējām izglītības iestādēm piedalījās 19. Daļība projektā piedāvāja PMP riska jauniešiem saņemt atbalstu ēdināšanai, dienesta viesnīcas un transporta kompensācijas, kā arī izglītojamajiem bija iespēja saņemt individuālas konsultācijas pie pedagogiem un atbalsta personāla. Analizējot projektā iesaistīto izglītojamo raksturojumu, galvenie PMP riskam pakļauto mērķa grupas izglītojamo riski bija grūtības mācību satura apguvē un iekavēta mācību vielas apguve, kā arī lielai daļai konstatētas ekonomiskas grūtības. Tāpat arī PMP risku nosaka veselības problēmas pašiem vai ģimenes locekļiem, kā arī liela slodze (mācību un ārpusstundu darbā, profesionālajā ievirzē), vecāku atkarību un jauniešu mentālās veselības problēmas. Kopumā no ESF fonda līdzekļiem PMP risku mazināšanai ieguldīti 952 546,60 EUR.</p>
<p><i>PMP preventīvo un intervences pasākumu īstenošanā iesaistītas institūcijas</i></p>	<p>Ar Valmieras novada pašvaldības domes 27.01.2022. lēmumu Nr.63 (protokols Nr.2, 66 §) izveidota Valmieras novada pašvaldības Bērnu tiesību aizsardzības komisija. Komisijas sastāvu veido: 1) Valmieras novada Bāriņtiesas priekšsēdētājs; 2) Valmieras novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks; 3) Valmieras novada Sociālo lietu pārvaldes vadītājs; 4) Valmieras novada Sociālo lietu pārvaldes vadītāja vietnieks, struktūrvienības "Sociālā darba nodaļa" vadītājs; 5) Valmieras novada Izglītības pārvaldes vadītājs; 6) Valmieras novada Izglītības pārvaldes vadītāja vietnieks; 7) Valmieras novada pašvaldības policijas priekšnieks; 8) Valmieras novada pašvaldības policijas priekšnieka vietnieks.</p> <p>Pašvaldībā vienlaikus darbojas arī starpprofesionāļu komandas, kuru kopējais mērķis ir kvalitatīva pakalpojuma, palīdzības sniegšana ģimenei, bērnam un pēc iespējas labāks problēmsituācijas (piemēram, aprūpes trūkums, bērna devianta uzvedība, vardarbība, krīzes situācija ģimenē u.c.) risinājums bērna interesēs.</p> <p>Ja komanda, izskatot konkrēto gadījumu, radušos situāciju nevar atrisināt, komanda var pieņemt lēmumu par vēršanos Pašvaldības Bērnu tiesību aizsardzības komisijā. Sadarbības grupa Pašvaldībā darbojas divu līmeņu ietvaros: I) Bērnu tiesību aizsardzības komisija; II) Starpprofesionāļu komandas. Institūcijas/ speciālisti, atbilstoši to kompetencē esošajiem bērnu tiesību aizsardzības jautājumiem un darbības mērķiem, īsteno bērnu tiesību aizsardzību šo noteikto divu sadarbības līmeņu ietvaros.</p> <p>Novadā ir izveidota Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija, kuras mērķis ir risināt ar jaunatnes politiku saistītos</p>

	<p>jautājumus, veicinot jauniešu iniciatīvas, iesaistot jauniešus neformālajā izglītībā, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kā arī atbalstītu Pašvaldības darbu ar jaunatni. Komisija sastāv no diviem domes deputātiem, diviem Valmieras novada Izglītības pārvaldes pārstāvjiem, vienas skolas direktora vietnieka audzināšanas darba pārstāvja, astoņiem Valmieras novada jaunatnes organizāciju un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, kas īsteno darbu ar jaunatni, un viena Sporta pārvaldes pārstāvja.</p> <p>Valmieras novadā par sociālajiem pakalpojumiem atbildīga ir Valmieras novada Sociālo lietu pārvalde ar struktūrvienībām: Sociālās palīdzības nodaļa, Sociālo pakalpojumu nodaļa, Sociālā darba nodaļa un Veselības aprūpes nodaļa. Pašvaldībai ir sadarbība ar citām ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām. Šie pakalpojumu sniedzēji izmitināšanu institūcijā papildina arī ar citiem sociālajiem pakalpojumiem, piemēram, biedrības "Latvijas SOS bērnu ciematu asociācija" Valmieras SOS ģimeņu atbalsta centrs Ganību ielā 3 Valmierā, kura klienti ir jaunieši vecumā no 18 – 24 gadiem pēc ārpusģimenes aprūpes izbeigšanas ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā (plānotais klientu skaits: 6) ar struktūrvienību "Valmieras SOS bērnu ciemats", kurā ilgstoši uzturas bērni bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni (plānotais klientu skaits: 72). Tāpat iespējams saņemt pakalpojumus ģimenēm ar bērniem, kuras pakļautas sociālās atstumtības riskam, ģimenēm, kurās bērna aprūpētāji nav viņa bioloģiskie vecāki, bet nodrošina bērna aprūpi audžuģimenēs, aizbildnībā vai adopcijā.</p> <p>Sabiedrisko kārtību, operatīvu reaģēšanu uz iedzīvotāju izsaukumiem līdz Valmieras novada izveidei nodrošināja Beverīnas, Burtnieku, Kocēnu, Mazsalacas, Naukšēnu, Rūjienas un Strenču novadu un Valmieras pilsētas pašvaldības policija. Līdz ar administratīvo teritoriālo ir izveidota Valmieras novada pašvaldības policija. Valmieras pilsētā atrodas Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvalde un iecirknis.</p>
<p><i>Pieejamie atbalsta pasākumi PMP riska grupas izglītojamajiem</i></p>	<p>Valmieras novadā atrodas četras sporta profesionālās ievirzes skolas: Valmieras Sporta skola, Bertānu Valmieras basketbola skola, Rūjienas Sporta skola un Kocēnu Sporta skola, kā arī četras mākslas un mūzikas profesionālās ievirzes skolas: Valmieras Mūzikas skola, Rūjienas Mākslas skola, Rūjienas Mūzikas skola, Mazsalacas Mūzikas un mākslas skola un Strenču Mūzikas skola. 2022./2023.m.g. izglītojamo skaits Valmieras novada profesionālās ievirzes izglītības iestādēs bija 2523 skolēni. Profesionālās ievirzes izglītības iestāžu piedāvātajos interešu izglītības pulciņos 2022./2023.m.g. iesaistījās 401 skolēns.</p> <p>Lai nodrošinātu pilnvērtīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas bērniem un jauniešiem, Valmieras novadā tiek piedāvātas daudzveidīgas interešu izglītības programmas. Interešu izglītības programmas piedāvā Valmieras novada izglītības iestādes, Valmieras Jaunatnes centrs "Vinda" un fiziskas un juridiskas personas.</p> <p>Valmieras Jaunatnes centrā "Vinda" tiek piedāvātas dažādas interešu izglītības programmas, piemēram, tehniskās jaunrades, kultūrizglītības, radošo industriju, vides un sporta jomā. 2023. gada 1. janvārī Vindu apmeklēja 640</p>

audzēkņi. 2022./2023. mācību gadā "Vindā" tika piedāvātas 32 dažādas interešu izglītības programmas. Bez interešu izglītības piedāvājuma bērniem un jauniešiem, "Vindā" tiek realizēta arī pieaugušo neformālā izglītība.

Valmieras novadā ir četri jauniešu centri, kuru darbība pārklāj visu novada teritoriju: Trikātas Jauniešu centrs (Trikāta, Beverīna, Mūrmuiža, Strenči), Burtnieku Jauniešu centrs (Burtnieki), Rūjienas Jauniešu centrs (Rūjiena, Naukšēni, Mazsalaca), Valmieras Jaunatnes centrs „Vinda” (Valmiera un Kocēni). Jauniešu centros ir pieejami jaunatnes darbinieki, kuri ikdienā rūpējas par to, lai jauniešu intereses tiktu aizstāvētas un jauniešu ikdienu tiktu papildīti ar jauniešu vēlmēm un vajadzībām atbilstošu piedāvājumu. Novadā darbu ar jauniešiem veic jauniešu centru vadītāji (3 darbinieki), jaunatnes lietu speciālists (1) un jaunatnes darbinieki (5).

Valmieras novada 2023.gada budžetā darbam ar jaunatni paredzēti 106 000 eiro. Jauniešiem pieejami sekojoši jauniešu centri, brīvā laika pavadīšanas un jauniešu pulcēšanās vietas:

- Valmieras Jauniešu māja;
- Jauniešu māja "Ceplis" Valmierā;
- "OPEN" Radošais centrs Valmierā;
- Rūjienas jauniešu centrs;
- Trikātas jauniešu centrs;
- Burtnieku jauniešu centrs;
- Naukšēnu jauniešu centrs;
- Mazsalacas jauniešu centrs;
- "VirziensA" jauniešu tikšanās telpa Rencēnu pamatskolā;
- Bērnu un Jauniešu centrs "Grieze" Rūpniekos;
- Mūrmuižas jauniešu telpa;
- jauniešu telpa Brenguļos.

Ikvienam ir iespēja iesaistīties Valmieras un Rūjienas jauniešu domēs un pārstāvēt savu viedokli par jauniešu iespējām, iesaistīties dažādu pasākumu organizēšanā kā arī pašiem radīt vidi, kurā jaunieši jūtas ērti un uzklausi. Papildu ir iespēja piedalīties jauniešu organizācijās, piemēram, Valmieras novada fonda "Jauniešu ideju laboratorija", kuras mērķis ir veicināt jauniešu iesaistīšanos vietējās dzīves uzlabošanā, veidojot izpratni par līdzekļu piesaisti, brīvprātīgo darbu un labdarību. Tāpat līdzdarboties Vidzemes Augstskolas Studentu apvienībā, Ziemeļlatvijas Lauvēnu klubā, skautu un gaidu vienībās, jaunsardzē, izglītības iestāžu skolēnu pašpārvaldēs u.c.

Valmieras novada pašvaldības domes sēdē 2023.gada 23.februārī tika apstiprināts Valmieras novada jauniešu projektu konkursa nolikums, kura mērķis ir veicināt Valmieras novada jauniešu iniciatīvu, izaugsmi un līdzdalību sabiedriskajos procesos Valmieras novadā. Valmieras novadā ik gadu tiek rīkoti pasākumi jauniešiem, piemēram, pilsētas svētku ietvaros tiek organizētas darbnīcas, bērnu un jauniešu vasaras nometnes, jauniešu gada balva,

	<p>sporta sacensības, izaicinājumi u.c.</p> <p>Valmieras novada Sociālo lietu pārvalde uz 2023.gada 1.septembri aktīvi strādā ar 210 ģimenēm, sniedzot konkrētajā gadījumā nepieciešamo atbalstu. Pašvaldība piešķir pabalstu sociālās rehabilitācijas mērķu sasniegšanai, lai novērstu vai mazinātu dažādu faktoru izraisītās negatīvās sekas, palīdzētu māsaimniecībai uzlabot sociālo situāciju un iekļauties sabiedrībā. Saņemt noteiktus pabalstus var arī bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni pēc ārpusģimenes aprūpes, sasniedzot pilngadību un līdz 24 gadu vecumam, kā arī daudz bērnu ģimene, ja vienam no vecākiem un vismaz trīs bērniem deklarētā dzīvesvieta ir pašvaldības administratīvajā teritorijā.</p> <p>Valmieras novadā pašvaldība sniedz dažādus ekonomiska rakstura atbalsta mehānismus izglītojamajiem. Piemēram, bezmaksas pusdienas tiek nodrošinātas gan obligātās pirmsskolas izglītības programmas izglītojamiem, gan 1.-6. klašu izglītojamajiem. Atvieglojumus 50-100% apmērā ir tiesības saņemt izglītojamajiem ar invaliditāti un no trūcīgām un daudz bērnu ģimenēm, kā arī tiem, kuri pašvaldības administratīvajā teritorijā privātajā izglītības iestādē klātienē apgūst pirmsskolas izglītības, pamatizglītības, vidējās izglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmu.</p> <p>Valmieras novada pašvaldība no sava budžeta sedz sabiedriskā transporta izdevumus reģionālās nozīmes maršrutu tīklos vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās vidējās un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu izglītojamajiem. Braukšanas izdevumu kompensāciju 100% apmērā ir tiesības saņemt ārpus Valmieras valstspilsētas teritorijas dzīvojošajiem izglītojamiem par braucieniem mācību gada laikā no dzīvesvietas līdz izglītības iestādei un atpakaļ, ja tie izmanto sabiedrisko transportu, kas pārvadā pasažierus reģionālās nozīmes maršrutu tīklos. Tiesības braukt bez maksas ir Valmieras novada administratīvajā teritorijā esošo vispārīzglītojošo, profesionālās ievirzes un profesionālās vidējās izglītības iestāžu izglītojamiem, uzrādot attiecīgās izglītības iestādes izsniegto skolēnu apliecību.</p> <p>Izglītojamo vecāku līdzfinansējuma maksai piemēro atlaides 50% vai 100% apmērā profesionālās ievirzes un interešu izglītības programmu īstenošanā.</p> <p>Valmieras novada Izglītības pārvaldes struktūrvienības „Dienesta viesnīca” darbības mērķis ir nodrošināt izglītības iestāžu audzēkņus ar dzīvošanai piemērotām telpām, inventāru un iekārtām mācību laikā. Viesnīca ir paredzēta Valmieras pilsētas izglītības iestāžu izglītojamiem un Valmieras Sporta skolas izglītības audzēkņiem, kuru deklarētā dzīvesvieta nav Valmieras valstspilsētas administratīvajā teritorijā.</p>
<p>Pedagogu un atbalsta personāla kapacitāte un</p>	<p>Valmieras novada pašvaldības pedagogiskajam personālam 2022./2023.m.g tika organizētas šādas profesionālās pilnveides aktivitātes:</p>

<p>profesionālā kompetence darbā ar PMP riska izglītojamajiem</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Supervīzijas Valmieras novada psihologiem reizi mēnesī. 2. Kursi "Kā atpazīt bērnu ar dažādiem attīstības traucējumiem" pirmsskolu pedagogiem. 3. Kursi 180 novada pedagogiem "Autisms. Autiskā spektra traucējumi. Saskarsmes īpatnības". 4. Iekļaujošās izglītības konference, ko rīkoja Gaujas krasta vidusskola - attīstības centrs. 5. Kursi "Kā atpazīt un izprast bērna uzvedību ar hiperaktivitātes sindromu" Valmieras novada izglītības iestāžu pedagogiem, speciālajiem pedagogiem un sociālajiem pedagogiem. 6. Trīs novada pārstāvju (psihologs, speciālais pedagogs un sociālais pedagogs) dalība Latvijas Universitātes apmācībās par programmu "Garīgās veselības veicināšana skolās", kas dos tiesības iegūt projekta PROMEH materiālus un tālāk apmācīt Valmieras novada pedagogus.
<p>Sistēmas priekšrocības un izaicinājumi</p>	<p>Pie esošās sistēmas priekšrocībām var minēt spēju operatīvi reaģēt uz radušos situāciju, dažādas un plašas iespējas jauniešiem pavadīt brīvo laiku un iesaistīties ārpusskolas norisēs.</p> <p>Izaicinājumi un priekšlikumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Starpinstitucionālās sadarbības grupas sadarbības formāts raksturojams kā konstatējošs – darbības fokuss nav centrēts uz prevenciju. 2) Datu analīzes trūkums – netiek sistematizēti iegūti, monitorēti un apkopoti dati, nenotiek datu apmaiņa starp iestādēm, nodrošinot agrīnu PMP riska faktoru novērtšanu un identificējot jauniešu skaitu, kuri neapmeklē izglītības iestādi vai kuriem ir PMP risks; 3) Attiecības starp vecākiem un izglītības iestādi raksturojamas kā formālas - nepieciešams stiprināt šo saiti, izglītojot vecākus par prevencijas nozīmi. 4) Starpinstitūciju darba grupā nav iekļauts jauniešu centra, psihologu un sociālo pedagogu pārstāvis. 5) Atbalsta personāla trūkums izglītības iestādēs. <p>Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumu vēl ir nepieciešams izstrādāt Valmieras novada pašvaldības bērna tiesību aizsardzības programmu, kurā jāapkopo informāciju par Pašvaldībā pieejamiem resursiem bērnu tiesību aizsardzības jomā, lai nodrošinātu sadarbību Pašvaldības, valsts institūciju un sabiedrības (sabiedrisko organizāciju, ģimeņu u.c. fizisko un juridisko personu) pārstāvju starpā, starpinstitucionālā sadarbības mehānisma darbības un finansējumu. Ņemot vērā, ka bērna tiesību aizsardzības programmas mērķa grupa nav tikai bērni, bet arī viņu ģimenes un citas bērna aprūpē iesaistītās personas, programmas izstrādē iesaistāms plašs Pašvaldības atbildīgo institūciju loks no izglītības, sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu, veselības aprūpes, policijas, darba ar jaunatni jomām.</p>

3. PMP PREVENCIJAS SISTĒMA

3.1. Starpinstitūciju sadarbības modelis

Ar Valmieras novada pašvaldības domes 27.01.2022. lēmumu Nr.63 (protokols Nr.2, 66 §) izveidota Valmieras novada pašvaldības Bērnu tiesību aizsardzības komisija (turpmāk – Komisija) un apstiprināts tās nolikums. Komisija ir koordinējoša un konsultatīva koleģiāla institūcija, kuras mērķis ir īstenot bērnu tiesību aizsardzību Pašvaldības administratīvajā teritorijā. Komisijas lēmumiem ir ieteikuma raksturs.

Komisijas dokumentiem (lēmumi, sarakstes, sēžu protokoli u.c.) ir noteikta parauga veidlapa. Komisijas sastāvu veido: 1) Valmieras novada Bāriņtiesas priekšsēdētājs; 2) Valmieras novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks; 3) Valmieras novada Sociālo lietu pārvaldes vadītājs; 4) Valmieras novada Sociālo lietu pārvaldes vadītāja vietnieks, struktūrvienības “Sociālā darba nodaļa” vadītājs; 5) Valmieras novada Izglītības pārvaldes vadītājs; 6) Valmieras novada Izglītības pārvaldes vadītāja vietnieks; 7) Valmieras novada pašvaldības policijas priekšnieks; 8) Valmieras novada pašvaldības policijas priekšnieka vietnieks. Pēc Komisijas locekļu iniciatīvas sēdē var pieaicināt pārstāvjus no citām valsts un pašvaldību iestādēm, komisijām, ārstniecības un nevalstiskajām organizācijām vai pieprasīt no viņiem nepieciešamo informāciju saskaņā ar normatīvajiem aktiem fizisko personu datu apstrādes jomā, ja attiecīgā informācija varētu būt būtiska Komisijas darbā. Komisijas sēdē var pieaicināt bērna likumisko pārstāvi, uzticības personu, atbalsta ģimenes pārstāvi, bērnu u.c. Ar attiecīgo Pašvaldības domes 27.01.2022. sēdes lēmumu Nr.63, par Komisijas atbildīgo sekretāru norīkots Valmieras novada Bāriņtiesas bērnu tiesību aizsardzības speciālists, uzdodot materiāltehniski nodrošināt Komisijas darbu, protokolēt sēdes, sagatavot izskatāmos materiālus, kā arī nodrošināt informācijas apmaiņu starp Komisijas locekļiem.

Saskaņā ar Pašvaldības domes 27.01.2022. lēmumu Nr.63, Komisijas apstiprināto nolikumu, - Pašvaldībā vienlaikus darbojas arī Starpprofesionāļu komandas. Starpprofesionāļu komandas (turpmāk – Komanda) ir dažādu disciplīnu profesionāļu grupa/s, kurai/ām ir kopējs mērķis – kvalitatīva pakalpojuma, palīdzības sniegšana ģimenei, bērnam un pēc iespējas labāks problēmsituācijas (piemēram, aprūpes trūkums, bērna devianta uzvedība, vardarbība, krīzes situācija ģimenē u.c.) risinājums bērna interesēs. Komanda darbojas, ievērojot vispārējos bērnu tiesību aizsardzības principus, no kuriem izriet, ka visām darbībām attiecībā uz bērnu neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts vai pašvaldību institūcijas, sabiedriskās organizācijas vai citas fiziskās un juridiskās personas, kā arī tiesas un citas tiesībaizsardzības iestādes, prioritāri ir jānodrošina bērna tiesības un intereses, ka bērna tiesību aizsardzība īstenojama, sadarbojoties ar ģimeni, valsts un pašvaldību institūcijām, sabiedriskajām organizācijām un citām fiziskajām un juridiskajām personām, spēkā esošos normatīvos aktus bērnu tiesību aizsardzībā, kā arī, ievērojot Labklājības ministrijas Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas izstrādātos metodiskos ieteikumus “Par Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas u.c. iestāžu kompetenci starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu”, “Par bāriņtiesas un sociālā darba speciālista darbu ar ģimeni un citu speciālistu sadarbību”, u.c. Ja Komanda, izskatot konkrēto gadījumu, radušos situāciju nevar atrisināt, Komanda var pieņemt lēmumu par vēršanos Pašvaldības Bērnu tiesību aizsardzības komisijā. “Sadarbības grupa” Pašvaldībā darbojas divu līmeņu ietvaros: I) Bērnu tiesību aizsardzības komisija; II) Starpprofesionāļu komandas. Institūcijas / speciālisti, atbilstoši to kompetencē esošajiem bērnu tiesību aizsardzības jautājumiem un darbības mērķiem, īsteno bērnu tiesību aizsardzību šo noteikto divu sadarbības līmeņu ietvaros.

Komisijā izstrādāta un 10.02.2022. apstiprināta Starpprofesionāļu komandas sanāksmes Protokola veidlapa, veicinot vienotu prakses attīstību starpinstitūciju / starpprofesionāļu sadarbībā bērnu tiesību aizsardzībā Valmieras novadā.

Ņemot vērā Ministru kabineta 01.02.2011. noteikumus Nr.89 "Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojama bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi", - Komisijas sēdē 15.06.2022. apstiprināta "Kārtība, kādā izglītības iestādes informē un sadarbojas ar citām iestādēm izglītojamā ģimenes problēmu risināšanā gadījumos, kad izglītības iestādes veikušas darbības un pasākumus atbilstoši savai kompetencei, bet situācija neuzlabojas" un "Problēmsituācijas pieteikuma veidlapa". Par Komisijas lēmumu tiek informētas Pašvaldības izglītības iestādes.

3.2. Stratēģiskie mērķi

ID	MĒRKIS	SAGAIĀMAIS REZULTĀTS
1	2	3
Universālā prevencija		
1.	Izglītības sistēmā iesaistīto pušu (izglītojamie, vecāki, pedagogi un jaunatnes darbinieki) kompetenču stiprināšana.	Uzlabojusies izglītojamo un vecāku izpratne par mācību procesa atbalsta sistēmu. Pieaugusi vecāku iesaiste izglītības procesos. Uzlabojusies vecāku sadarbība ar citām institūcijām. Uzlabojusies pedagogu un jaunatnes darbinieku kompetences PMP gadījumu atpazīšanā un tālāko darbību veikšanā (izstrādāts metodiskais atbalsts). Uzlabojusies izglītojamo un vecāku kompetences par savstarpējām attiecībām, atbildību, pienākumiem, psihoemocionālās prasmes, iniciatīva un pašmotivācija.
2.	Starpinstitucionālās sadarbības pilnveidošana	Uzlabojusies starpinstitūciju sadarbība un informācijas aprīte PMP prevencijai. Ieviests mērķtiecīgs, uz rezultātu virzīts rīcības modelis.
Mērķtiecīgā prevencija		
3.	Atbalsta speciālistu un izglītības pakalpojuma pieejamības nodrošināšana pašvaldībā, tai skaitā nokļūšana pie speciālistiem.	Uzlabojusies speciālistu pieejamība un sniegto konsultāciju skaits. Nodrošināts piemērots izglītības programmu piedāvājums un īstenošanas vieta.
4.	Darba ar jaunatni stiprināšana.	Pieaudzis izglītojamo skaits, kuri iesaistīti ārpuskolas aktivitātēs, tai skaitā neformālās izglītības pasākumos un aktivitātēs.

		Izveidota strukturēta sadarbība ar izglītības iestādēm, nodrošināta informācijas apmaiņa ar mērķi informēt jauniešus par iespējām iesaistīties un līdzdarboties neformālās izglītības aktivitātēs. Regulāri izsludināti projektu konkursi PMP riska jauniešu atbalstam.
5.	Agrīnas prevencijas pasākumi pirmsskolā.	Pieaug bērnu agrīnas diagnostikas gadījumu īpatsvars, pilnībā tiek nodrošināta trīsgadnieku diagnostika. Pieejamas atbalsta programmas pirmsskolā izglītojamajiem ar uzvedības problēmām (piemēram, STOP4:7, ABA terapija u.c.) Uzlabojušies izglītojamo lasītprasmes rādītāji.
Pielāgotā prevencija		
6.	Atbalsta pasākumi izglītojamajiem ar zemu mācību sniegumu.	Nodrošinātas konsultācijas mācību priekšmetos (individuāli vai mazās grupās). Uzlabojies mācību snieguma līmenis un pieaugusi pozitīva mācību pieredze.
7.	Ekonomiska atbalsta pasākumi izglītojamajiem.	Nodrošināts atbalsts ēdināšanas pakalpojuma saņemšanai. Tiek sniegts individuāls atbalsts, lai mazinātu dažādu faktoru negatīvās sekas.
8.	Atbalsta pasākumi psihoemocionālajā jomā	Nodrošinātas atbalsta personāla konsultācijas izglītības iestādē. Uzlabojušies izglītojamo labbūtības rādītāji (mazinājies vardarbībai un mobingam pakļauto izglītojamo skaits). Nodrošināti sadraudzības un neformālās izglītības pasākumi jauniešiem. Citu speciālistu un jaunatnes darbinieku iesaiste un sadarbība atbalsta pasākumu noteikšanā un īstenošanā.

3.3. Rezultatīvie rādītāji

NR. P. K.	REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	BĀZES VĒRTĪBA (2023)	SASNIEDZAMĀ TENDENCE		DATU AVOTS
			2026	2028	
1	2	3	4	5	6
Universālā prevencija					
1.	Augsta izglītības sistēmā iesaistīto pušu apmierinātība	Tiks noteikts 2024.gadā	75%	80%	EDURIO aptauja

2.	Izglītības iestāžu, kas ieviesušas kādu no emocionālās labbūtības pasākumiem (piemēram, APU, KIVA, Neklusē, MOT u.c.) skaits	Tiek uzskaitīts daļēji	60%	80%	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes
3.	Vecāku īpatsvars, kas piedalījušies izglītojošos pasākumos izglītības iestādē un vecāku dienās	Tiek uzskaitīts daļēji	25%	30%	Izglītības iestādes
4.	Īstenoto pasākumu (kursi, semināri, lekcijas u.c.) skaits par vecumposmu īpatnībām pedagogiem un vecākiem	Tiek uzskaitīts daļēji	2 pasākumi gadā	2 pasākumi gadā	Izglītības iestādes
5.	Pedagogu īpatsvars, kas piedalījušies profesionālās pilnveides pasākumos par PMP prevenciju	0	90%	100%	Izglītības pārvalde
6.	Regulāras starpprofesionāļu sanāksmes PMP prevencijai, tai skaitā jaunatnes darbinieks, psihologs un sociālais pedagogs	0	2 sanāksmes gadā	2 sanāksmes gadā	Sanāksmju protokoli
Mērķtiecīgā prevencija					
1.	Izglītojamo skaits uz sociālā pedagoga likmi	1:450	1:400	1:300	Izglītības pārvalde
2.	Izglītības programmu skaits pēc 9.klases izglītojamajiem ar zemu mācību sniegumu	0	1	1	Izglītības pārvalde
3.	Izglītojamo īpatsvars, kas reģistrēti vismaz vienā ārpusstundu programmā (interesu izglītība)	56,7 % unikālie skolēni (2022./2023.m.g.)	Pieaugums par 1%	Pieaugums par 2%	VIIS, Izglītības pārvalde
4.	Augsta vecāku apmierinātība ar interešu izglītības, profesionālās ievirzes izglītības un neformālās izglītības piedāvājumu novadā	Nav noteikts	Pieaugums par 2%	Pieaugums par 5%	Iedzīvotāju aptauja EDURIO aptauja skolās
5.	Ar PMP tematiku saistīto jaunatnes neformālo projektu skaits (pašvaldības projektu konkurss NVO)	1	3	5	Izglītības pārvalde
6.	Mobilā darba ar jaunatni norises vietu skaits novadā	0	5	10	Izglītības pārvalde, jaunatnes lietu speciālists
7.	Izglītības iestāžu, kurās ir pieejamas un tiek izmantotas lasītprasmes veicināšanas programmas, piemēram, VIMALA,	Tiek uzskaitīts daļēji	100%	100%	Izglītības pārvalde

	BrunoMaster, Aisma u.c.) skaits				
8.	Izglītojamo, kuri izmanto atbalsta programmas, skaits	Netiek uzskaitīts	Pēc nepieciešamības	Pēc nepieciešamības	Izglītības iestādes
9.	Bērnu agrīnā diagnostika visās pirmsskolas izglītības iestādēs	Tiek veikta daļēji	Veikta 100% trīsgadnieku diagnostika	Veikta 100% trīsgadnieku diagnostika	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes
Pielāgotā prevencija					
1.	Izglītojamo skaits, kuri saņēmuši atbalsta konsultācijas mācību priekšmetos PMP samazināšanai	100	150	200	Izglītības pārvalde
2.	Izglītojamo skaits, kuri saņēmuši ekonomiska atbalsta pasākumus PMP samazināšanai (kompensācijas)	225	250	300	Izglītības pārvalde
3.	Atbalsta speciālistu sniegto konsultāciju skaits PMP samazināšanai	1047 h	1500 h	2000 h	Izglītības pārvalde
4.	Izglītojamo īpatsvars, kas piedzīvojuši vardarbību, mobingu, iebiedēšanu, uzmākšanos vai diskrimināciju izglītības iestādē (labbūtības rādītāji izglītības iestādē)	20%	19%	18%	EDURIO aptauja
5.	PMP riska jauniešu, kuri saņem jaunatnes darbinieka individuālu konsultatīvo atbalstu, skaits	Netiek uzskaitīts	40	20	Jauniešu centri

4. PMP PREVENCIJAS SISTĒMAS IEVIEŠANAS PLĀNS PAŠVALDĪBĀ

4.1. PMP prevencijas aktivitāšu nodrošinājuma plāns 2024.-2028.gadam

ID	MĒRĶIS	ID	PREVENCIJAS AKTIVITĀTE	SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA	IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS	ĪSTENOŠANAS PERIODS				
							2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8				
Universālā prevencija											
1.	Izglītības sistēmā iesaistīto pušu (izglītojamie, vecāki, pedagogi un jaunatnes darbinieki) kompetenču stiprināšana	1.1	Pedagogu profesionālās pilnveides pasākumi (obligātas apmācības jauniekiem un jaunatnes darbiniekiem, papildsemināri pēc nepieciešamības esošajiem pedagogiem un jaunatnes darbiniekiem)	Apmācībās iesaistīti 100% jaunie pedagogi un jaunatnes darbinieki	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, jaunatnes lietu speciālists		X	X	X	X
		1.2	Darba plāns pedagogiem PMP prevencijai (vienoti informatīvie materiāli skolās, vienota pieeja atbalsta nodrošināšanai, izstrādāts tēmu piedāvājums skolēnu lekcijām atbilstoši vecumposmam, obligātās tēmas klases stundām)	Izstrādāta vienota pieeja izglītības iestādēs PMP prevencijai	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, Sociālo lietu pārvalde, Pašvaldības policija, Bāriņtiesa	X	X	X	X	X
		1.3	Izglītojošas lekcijas, pasākumi un iniciatīvas vecākiem par bērnu	Vismaz 2 pasākumi gadā izglītības iestādē	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde, Sociālo lietu pārvalde,		X	X	X	X

			mācību vadīšanu, disciplinēšanu, emocionālo audzināšanu			Bāriņtiesa, Pašvaldības policija					
2.	Starpinstitucionālās sadarbības pilnveidošana	2.1	PMP prevencijas darba grupas sanāksmes	Vismaz 2 reizes gadā	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, Sociālo lietu pārvalde, Bāriņtiesa, Pašvaldības policija, jaunatnes lietu speciālists	x	x	x	x	x
		2.2	Bērnu tiesību aizsardzības komisijas darba pilnveidošana, iekļaujot pārstāvjus no jaunatnes jomas, sociālo pedagogu un psihologu	Notiek vismaz divas sēdes gadā PMP prevencijai	Bērnu tiesību aizsardzības komisija	Izglītības iestādes, Sociālo lietu pārvalde, Bāriņtiesa, Pašvaldības policija, jaunatnes lietu speciālists	x	x	x	x	x
		2.3	Informācijas aprīte starp skolām PMP prevencijas un turpinājuma atbalsta pasākumu nodrošināšanā	Notiek regulāra informācijas aprīte	Izglītības iestādes	Sociālo lietu pārvalde, Bāriņtiesa, Pašvaldības policija, jaunatnes lietu speciālists	x	x	x	x	x
Mērķtiecīgā prevencija											
3.	Atbalsta speciālistu un izglītības pakalpojuma pieejamības nodrošināšana pašvaldībā, tai skaitā nokļūšana pie speciālistiem	3.1	Atbalsta personāla pieejamības nodrošināšana katrā izglītības iestādē, tai skaitā pedagogu palīgi	Sasniedzamais izglītojamo skaits uz sociālā pedagoga likmi ir: 1:300.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes	x	x	x	x	x

		3.2	Sadarbības programmas ar privātā sektora speciālistiem	Ir izstrādāta atbalsta programma PMP riska jauniešiem iespējai saņemt nepieciešamo atbalsta pakalpojumu, tai skaitā tiek nodrošināta arī iespēja nokļūt no attālākām novada vietām (transporta kompensācija)	Izglītības pārvalde (jaunatnes lietu speciālists)	NVO, privātais sektors		x	x	x	X
		3.3	Izglītības programma pēc 9.klases izglītojamajiem ar zemu mācību sniegumu	Ir pieejama izglītības programma izglītojamajiem ar zemu mācību sniegumu	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes		x	x	x	x
4.	Darba ar jaunatni stiprināšana	4.1	Interešu, profesionālās ievirzes un jauniešu neformālās izglītības piedāvājums	Interese un profesionālās ievirzes programmās iesaistīti vismaz 60% izglītojamie, augsta vecāku apmierinātība ar piedāvājumu.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes	x	x	x	x	x
		4.2	Jauniešu projektu konkurss PMP prevencijai	Ikgadējs NVO projektu konkurss, kurā tiktu atbalstīti 3-5 projekti PMP prevencijai	Izglītības iestādes	NVO	x	x	x	x	x
		4.3	Mobilā darba ar jaunatni aktivitātes	Notiek mobilais darbs ar jaunatni attālās novada vietās	Izglītības pārvalde	NVO, izglītības iestādes	x	x	x	x	x
5.	Agrīnas	5.1	Lasītprasmes	Katrā novada	Izglītības	Izglītības		x	x	x	x

	prevencijas pasākumi pirmsskolā		veicināšanas programmas un rīki	pirmsskolas izglītības iestādē pieejami lasītprasmes veicināšanas rīki vai programmas, piemēram, VIMALA, BrunoMaster, Aisma u.c. līdz 2028.gadam. Nodrošināti apmācīti pedagogi un atbalsta speciālisti pirmsskolas izglītības iestādēs.	pārvalde	iestādes, novada bibliotēkas					
		5.2	Atbalsta programmas pirmsskolas vecuma bērniem ar uzvedības traucējumiem	Tiek izmantotas uzvedības korekcijas programmas, piemēram, STOP 4:7, ABA terapija u.c.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes		x	x	x	x
		5.3	Bērnu agrīnas attīstības diagnostika	Notiek regulāra visu trīsgadnieku diagnostika	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, ģimenes ārsti		x	x	x	x
Pielāgotā prevencija											
6.	Atbalsta pasākumi izglītojamajiem ar zemu mācību sniegumu	6.1	Atbalsta konsultācijas mācību priekšmetos	Atbalsta konsultāciju saņēmušie izglītojamie paaugstina savu mācību sniegumu, samazinās mācību pārtraukšanas gadījumu skaits	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes	x	x	x	x	x
7.	Ekonomiska atbalsta pasākumi	7.1	Ēdināšanas atbalsts PMP riska grupas	PMP riska grupas izglītojamie saņem	Izglītības pārvalde	Sociālo lietu pārvalde,	x	x	x	x	x

	izglītojamajiem (kompensācijas)		izglītojamajiem	atbalstu ēdināšanai 100% apmērā		izglītības iestādes					
8.	Atbalsta pasākumi psihoemocionālajā jomā	8.1	Atbalsta speciālistu konsultācijas	Pieaug mācību sniegums. Samazinās izglītojamo īpatsvars, kas piedzīvojuši vardarbību, mobingu, iebidēšanu, uzmākšanos vai diskrimināciju izglītības iestādē	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes	x	x	x	x	x
		8.2	Jaunatnes darbinieka individuāls konsultatīvais atbalsts	Pieaug mācību sniegums. Samazinās izglītojamo īpatsvars, kas piedzīvojuši vardarbību, mobingu, iebidēšanu, uzmākšanos vai diskrimināciju izglītības iestādē	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, Sociālo lietu pārvalde		x	x	x	x
		8.3	Neformālās izglītības pasākumi	Jauniešu centros un pulcēšanās vietās vismaz reizi mēnesī notiek neformālās izglītības aktivitāte, par kuru informācija jāsniedz arī skolās un neformālās izglītības aktivitātes skolā, kuru organizē	Jauniešu centri	Izglītības iestādes	x	x	x	x	x

				sadarbībā ar jaunatnes darbinieku.						
--	--	--	--	------------------------------------	--	--	--	--	--	--

4.2. Prevencijas aktivitātes un darba uzdevumi

PL	MĒRĶIS		PREVENCIJAS AKTIVITĀTE		DARBA UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI			IESAISTĪTĀS PUSES	
	ID	MĒRĶA NOSAUKUMS	ID	AKTIVITĀTES NOSAUKUMS	ID	DARBA UZDEVUMA APRAKSTS	IZPILDES TERMIŅŠ	IZPILDĪTĀJS	PAR UZRAUDZĪBU ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.UP	1.	Izglītības sistēmā iesaistīto pušu (izglītojamie, vecāki, pedagogi un jaunatnes darbinieki) kompetenču stiprināšana	1.1	Pedagogu profesionālās pilnveides pasākumi (obligātas apmācības jaunajiem pedagogiem un jaunatnes darbiniekiem, papildsemināri pēc nepieciešamības esošajiem pedagogiem)	1.1.1	Programmu izstrāde	Līdz 2024.gada beigām	Izglītības pārvaldes Metodiskais dienests	Izglītības pārvalde
					1.2.1	Pedagogu profesionālās pilnveides pasākumu īstenošana	Sākot no 2025.gada janvāra līdz 2028.gada decembrim		
			1.2	Darba plāns	1.2.1	Darba plāna izstrāde	Līdz 2024.gada		

			pedagogiem PMP prevencijai (vienoti informatīvie materiāli skolās, vienota pieeja atbalsta nodrošināšanai, izstrādāts tēmu piedāvājums skolēnu lekcijām atbilstoši vecumposmam, obligātās tēmas klases stundām u.c.)			augustam	pārvaldes Metodiskais dienests, ZUSAN, PMP prevencijas darba grupa	pārvalde
		1.3	Izglītojošas lekcijas, pasākumi un iniciatīvas vecākiem par bērnu mācību vadīšanu, disciplinēšanu, emocionālo audzināšanu u.c.	1.3.1	Vecāku anketēšana par interesējošām tēmām	Līdz 2023./2024.m.g. beigām	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde, Sociālo lietu pārvalde
				1.3.2	Pasākumu plāna izstrāde izglītības iestādē	Līdz 2024.gada septembrim		
				1.3.3	Pasākumu norise	Sākot no 2025.gada		
2.	Starpinstitucionālās sadarbības pilnveidošana	2.1	PMP prevencijas darba grupas sanāksmes	2.1.1	Darba grupas izveide pašvaldībā	Līdz 2024.gada aprīlim	Izglītības pārvalde, Sociālo lietu pārvalde, Bāriņtiesa, Pašvaldības policija, izglītības iestādes, jaunatnes lietu speciālists	Izglītības pārvalde
		2.2	Bērnu tiesības aizsardzības komisijas darba pilnveidošana	2.2.1	Bērnu tiesību aizsardzības komisijā iekļaut pārstāvjus no jaunatnes jomas, sociālo pedagogu un psihologu	Līdz 2024.gada maijam	Izglītības pārvalde, Sociālo lietu pārvalde,	Bērnu tiesību aizsardzības komisija

								Bāriņtiesa, Pašvaldības policija, izglītības iestādes, jaunatnes lietu speciālists	
		2.3	Informācijas aprīte starp skolām PMP prevencijas un turpinājuma atbalsta pasākumu nodrošināšanā	2.3.1	Bērnu tiesību aizsardzības komisijai izdot lēmumu izglītības iestādēm par izrakstā iekļaujamo informāciju	2024.gada aprīlis	Izglītības pārvalde, Sociālo lietu pārvalde, Bāriņtiesa, Pašvaldības policija, izglītības iestādes, jaunatnes lietu speciālists	Bērnu tiesību aizsardzības komisija	
2 MP	3.	Atbalsta speciālistu un izglītības pakalpojuma pieejamības nodrošināšana pašvaldībā, tai skaitā nokļūšana pie speciālistiem	3.1	Atbalsta personāla pieejamības nodrošināšana katrā izglītības iestādē, tai skaitā pedagogu palīgi	3.1.1	Amatu sarakstā katrā izglītības iestādē paredzēt atbalsta personāla likmes	Līdz 2025.gada beigām	Izglītības pārvalde	Valmieras novada pašvaldība
			3.2	Sadarbība ar privātā sektora speciālistiem	3.2.1.	Slēgt sadarbības (pakalpojumu) līgumus par konkrēta atbalsta sniegšanu	Līdz 2026.gada beigām	Izglītības pārvalde (jaunatnes lietu speciālists)	Valmieras novada pašvaldība
			3.3	Izglītības programma pēc 9.klases izglītojamajiem ar	3.3.1.	Izveidot izglītības programmu pēc 9.klases izglītojamajiem ar zemu	Līdz 2024./2025.m.g. sākumam	Izglītības pārvalde	Valmieras novada pašvaldība

			zemu mācību sniegumu		mācību sniegumu, nodrošināt izglītības iegūšanas vietu			
4.	Darba ar jaunatni stiprināšana	4.1	Interesešu, profesionālās ievirzes un jauniešu neformālās izglītības piedāvājums	4.1.1.	Veikt Valmieras novada izglītojamo vecāku anketēšanu par apmierinātību ar interešu, profesionālās ievirzes un jauniešu neformālās izglītības piedāvājumu	No 2024.gada janvāra līdz maijam	Izglītības pārvaldes interešu izglītības un profesionālās ievirzes speciālists, jaunatnes lietu speciālists	Izglītības pārvalde
		4.2	Jauniešu projektu konkurss PMP prevencijai	4.2.1	Reizi gadā izsludināt jauniešu projektu konkursu PMP prevencijai	No 2024.gada janvāra līdz 2028.gada decembrim	Izglītības pārvalde	Valmieras novada pašvaldība
		4.3	Mobilā darba ar jaunatni aktivitātes	4.3.1.	Izveidot apmācītu mobilā darba ar jaunatni "brigādi", izstrādāt mobilā darba ar jaunatni kārtību	No 2024.gada augusta līdz 2024.gada decembrim	Jaunatnes lietu speciālists	Izglītības pārvalde
				4.3.2.	Organizēt vismaz vienu aktivitāti jauniešiem mēnesī attālās novada vietās	No 2025.gada janvāra līdz 2028.gada decembrim		
5.	Agrīnas prevencijas pasākumi pirmsskolā	5.1	Lasītprasmes veicināšanas programmas	5.1.1.	Nodrošināt visas pirmsskolas izglītības iestādes ar kādu no lasītprasmes veicināšanas rīkiem, apmācīt pedagogus un atbalsta speciālistus pirmsskolas izglītības iestādēs	No 2025.gada janvāra līdz 2028.gada decembrim	Izglītības pārvalde	Valmieras novada pašvaldība
		5.2.	Atbalsta programmas pirmsskolas vecuma bērniem ar	5.2.1.	Nodrošināt uzvedības korekcijas programmu izmantošanu, piemēram, STOP 4:7, ABA terapija u.c.	Līdz 2026.gada beigām	Izglītības pārvalde	Valmieras novada pašvaldība

				uzvedības problēmām					
			5.3	Bērnu agrīnas attīstības diagnostika	5.3.1	Vidzemes reģiona iekļaujošās izglītības atbalsta centra kapacitātes stiprināšana, atbalsta personāla nodrošināšana, diagnostikas materiālu sagatavošana	No 2025.gada janvāra līdz 2028.gada decembrim	Izglītības pārvalde	Valmieras novada pašvaldība
3.PP	6.	Atbalsta pasākumi izglītojamajiem ar zemu mācību sniegumu	6.1	Atbalsta konsultācijas mācību priekšmetos	6.1.1.	Organizēt atbalsta konsultācijas mācību priekšmetos izglītojamajiem ar zemu mācību sniegumu	No 2024.gada janvāra līdz 2028.gada decembrim	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde
	7.	Ekonomiska atbalsta pasākumi izglītojamajiem	7.1.	Ēdināšanas atbalsts PMP riska grupas izglītojamajiem	7.1.1.	Organizēt ēdināšanas atbalstu PMP riska grupas izglītojamajiem	No 2024.gada janvāra līdz 2028.gada decembrim	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde
	8.	Atbalsta pasākumi psihoemocionālajā jomā	8.1	Atbalsta speciālistu konsultācijas	8.1.1.	Organizēt atbalsta konsultācijas pie speciālistiem izglītības iestādē PMP riska izglītojamajiem	No 2024.gada janvāra līdz 2028.gada decembrim	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde
			8.2	Jaunatnes darbinieka individuāls konsultatīvais atbalsts	8.2.1	Jaunatnes darbiniekiem sadarbībā ar izglītības iestādi organizēt individuālu konsultatīvo atbalstu PMP riska izglītojamajiem. Veikt jaunatnes darbinieku apmācību PMP prevencijai.	No 2024.gada aprīļa līdz 2028.gada decembrim	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde
			8.3	Neformālās izglītības pasākumi	8.3.1.	Vismaz divas reizes gadā izglītības iestādē sadarbībā ar jaunatnes darbinieku organizēt neformālās izglītības pasākumus vai aktivitātes iekļaujošas attieksmes veicināšanai	No 2024.gada septembra līdz 2028.gada decembrim	Izglītības iestādes, jaunatnes lietu speciālists	Izglītības pārvalde

					jauniešu vidū			
--	--	--	--	--	---------------	--	--	--

4.3. PMP prevencijām nepieciešamo resursu ieguves plāns

PL	PREVENCIJAS AKTIVITĀTE	AKTIVITĀTES PLĀNOTAIS SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	NEPIECIEŠAMIE RESURSI (CILVĒKRESURSI, ATBALSTA, FINANŠU RESURSI)	FINANŠU AVOTS	ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	2	3	4	5	6
1.UP	Pedagogu profesionālās pilnveides pasākumi (obligātas apmācības jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem, papildsemināri pēc nepieciešamības esošajiem pedagogiem)	100% jaunie pedagogi apmeklējuši pedagogu profesionālās pilnveides pasākumus. Vismaz 80% esošo pedagogu apmeklējuši pedagogu profesionālās pilnveides pasākumus	Cilvēkresursi – programmas izstrādātājs. Finanšu resursi pasākumu finansēšanai.	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde
	Darba plāns pedagogiem PMP prevencijai (vienoti informatīvie materiāli skolās, vienota pieeja atbalsta nodrošināšanai, izstrādāts tēmu piedāvājums skolēnu lekcijām atbilstoši vecumposmam, obligātās tēmas klases stundām u.c.)	Vienoti informatīvie materiāli skolās, vienota pieeja atbalsta nodrošināšanai, izstrādāts tēmu piedāvājums skolēnu lekcijām atbilstoši vecumposmam, obligātās tēmas klases stundām u.c.	Cilvēkresursi – programmas izstrādātājs, vizuālā izskata veidotājs.	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde
	Izglītojošas lekcijas, pasākumi un iniciatīvas vecākiem par bērnu mācību vadīšanu, disciplinēšanu, emocionālo audzināšanu u.c.	Vismaz 30% vecāku apmeklējuši vismaz vienu izglītojošu pasākumu izglītības iestādē	Cilvēkresursi – anketas izstrādātājs un datu apkopotājs; lekciju, pasākumu plāna izstrādātājs; lekciju un pasākumu satura nodrošinātājs. Finanšu resursi pasākumu finansēšanai.	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde
2.MP	Atbalsta personāla pieejamības nodrošināšana katrā izglītības iestādē, tai skaitā pedagogu palīgi	Visās pašvaldības iestādēs ir nodrošināts atbalsta personāls	Cilvēkresursi – aizpildītas amata vietas. Finanšu resursi atalgojumam.	Pašvaldības un valsts finansējums	Izglītības pārvalde

Sadarbības programmas ar privātā sektora speciālistiem	PMP riska izglītojamajiem ir pieejama vismaz viena atbalsta programma pie privātā sektora speciālistiem, tai skaitā tiek nodrošināta sabiedriskā transporta kompensācija pakalpojuma saņemšanai.	Cilvēkresursi – atbildīgais speciālists. Finanšu resursi programmu finansēšanai.	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde
Izglītības programma pēc 9.klases izglītojamajiem ar zemu mācību sniegumu	Izveidota izglītības programma pēc 9.klases izglītojamajiem ar zemu mācību sniegumu. Nodrošināta norises vieta.	Cilvēkresursi – programmas izstrāde. Finanšu resursi – programmas izpilde.	Pašvaldības un valsts finansējums	Izglītības pārvalde
Interesu, profesionālās ievirzes un jauniešu neformālās izglītības piedāvājums	Vismaz 60% izglītojamo reģistrēti vismaz vienā ārpusstundu aktivitātē. Augsta vecāku apmierinātība ar piedāvājumu.	Cilvēkresursi – anketas izstrādātājs un datu apkopotājs.	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde
Jauniešu projektu konkurss PMP prevencijai	Projektu konkurss reizi gadā.	Finanšu resursi projektu finansēšanai.	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde
Mobilā darba ar jaunatni aktivitātes	Mobilais darbs ar jaunatni notiek vismaz 10 attālās novada vietās. Notiek vismaz viena aktivitāte mēnesī katrā vietā.	Cilvēkresursi – satura veidošanai. Finanšu resursi – aktivitāšu nodrošināšanai.	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde
Lasītprasmes veicināšanas programmas	Visas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes nodrošinātas ar vismaz vienu lasītprasmes veicināšanas rīku, pedagogi apmācīti šo rīku izmantošanā.	Finanšu resursi – programmas/ rīku iegādei. Atbalsta resursi – apmācības pedagogiem par rīku izmantošanu.	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde
Atbalsta programmas pirmsskolas vecuma bērniem	Visas pašvaldības pirmsskolas izglītības	Finanšu un atbalsta resursi – atbalsta personāla apmācībām.	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde

	ar uzvedības problēmām	iestādes nodrošinātas un izmanto vismaz vienu uzvedības korekcijas programmu, piemēram, STOP 4:7, ABA terapija u.c.			
	Bērnu agrīnas attīstības izvērtēšana	Vidzemes reģiona iekļaujošās izglītības atbalsta centrs attīstīts, nodrošinot atbalsta personāla pieejamību. Sagatavoti diagnostikas materiāli izmantošanai pirmsskolās.	Finanšu resursi – atbalsta speciālistu atalgojumam Vidzemes reģiona iekļaujošās izglītības atbalsta centrā	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde
3.PP	Atbalsta konsultācijas mācību priekšmetos	Visi izglītojamie ar zemu mācību sniegumu saņem individuālas konsultācijas mācību priekšmetos	Finanšu resursi – pedagogu algu samaksai. Atbalsta resursi – pedagogu slodžu plānošana.	Pašvaldības finansējums, valsts un projektu finansējums	Izglītības iestādes
	Ēdināšanas atbalsts PMP riska grupas izglītojamajiem	PMP riska grupas izglītojamajiem tiek nodrošināta ēdināšanas izdevumu kompensācija 100% apmērā	Finanšu resursi – ēdināšanas maksas segšanai.	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde
	Atbalsta speciālistu konsultācijas	PMP riska izglītojamie saņem atbalsta speciālistu konsultācijas izglītības iestādē	Finanšu resursi – pedagogu algu samaksai. Atbalsta resursi – pedagogu slodžu plānošana.	Pašvaldības finansējums, valsts un projektu finansējums	Izglītības iestādes
	Jaunatnes darbinieka individuāls konsultatīvais atbalsts	Jaunatnes darbinieki sniedz individuālu konsultatīvo atbalstu PMP riska izglītojamajiem savā pārraugāmajā teritorijā pēc nepieciešamības	Cilvēkresursi – jaunatnes darbinieku apmācība PMP prevencijas jautājumos. Atbalsta resursi – nepieciešamības gadījumā sadarbība ar citām institūcijām, NVO	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde (jaunatnes lietu speciālists)
	Neformālās izglītības pasākumi	Vismaz divas reizes gadā izglītības iestādē notiek neformālās izglītības	Cilvēkresursi – aktivitāšu plānošanā un īstenošanā. Finanšu resursi – pasākumu izdevumu segšanai.	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde (jaunatnes lietu speciālists)

		pasākumi vai aktivitātes iekļaujošas attieksmes veicināšanai jauniešu vidū, ko organizē izglītības iestāde kopā ar jaunatnes darbinieku.	Atbalsta resursi – NVO, citi speciālisti pēc nepieciešamības.		
--	--	--	---	--	--

4.4. PMP prevencijas sistēmas un aktivitāšu īstenošanas uzraudzība

Par sistēmas vispārēju ieviešanu un resursu piešķiršanu rīcības programmā noteikto darbību īstenošanai atbildīga ir Valmieras novada pašvaldība. Par sistēmas ieviešanas koordinēšanu un uzraudzību ir atbildīga Valmieras novada Izglītības pārvalde.

Par sistēmas ietvaros veicamajām prevencijas aktivitātēm atbildīgās puses ir noteiktas PMP prevencijas aktivitāšu nodrošinājuma plānā 2024.-2028. gadam (4.1. punkts). Sistēmas ieviešanas uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas plāna aktivitātes. Valmieras novada Izglītības pārvaldes uzdevums ir regulāri iegūt un apkopot informāciju no izglītības iestādēm un citām iesaistītajām pusēm un sadarbības partneriem. Uzraudzības un monitoringa pasākumi ietver arī regulāru izglītojamo, vecāku un pedagogu viedokļa izziņošanu; arī šie dati var tikt izmantoti sistēmas ieviešanas uzraudzībai.

Valmieras novada Izglītības pārvalde, iesaistot pārstāvjus no citām institūcijām, rīko sanāksmi vismaz reizi gadā, lai pārrunātu sistēmas ieviešanas procesu, aktualitātes un radušos problēmjautājumus:

- 1) Sagatavo ikgadēju pārskatu par sistēmas ieviešanu, kas tiek strukturēts atbilstoši izvirzītajiem mērķiem, plānotajām aktivitātēm, un, ja nepieciešams, tas kalpo kā pamats rīcības programmas aktualizācijai, ko ieteicams veikt katru gadu. Rīcības programmas aktualizēšana ietver informācijas apkopošanu par izpildītajiem uzdevumiem un/vai to izpildes statusu. Aktualizētajā rīcības programmas redakcijā ir jāiekļauj plānotās izmaiņas – jaunie pasākumi un izmaiņas plānotajās darbībās.
- 2) Līdz katra gada maija mēneša beigām iesniedz informāciju par iepriekšējā gadā PMP plāna ietvaros sasniegtajiem rezultātiem pašvaldības izpilddirektoram, kurš šos datus apkopo un publicē pašvaldības gada publiskā pārskata sadaļā "Izglītība".
- 3) Ņemot vērā rīcības programmas aktivitātes, uzdevumus un mērķus, rīko ikgadēju sanāksmi oktobra mēnesī, lai Valmieras novada pašvaldībai iesniegtu priekšlikumus par nākamā gada budžetu, paredzot tajā iekļaujamās PMP aktivitātes un pārrunājot investīciju iespējas.

Sistēmas aktualizēšanu un, ja attiecināms, papildināšanu ieteicams veikt ne vēlāk kā 2026.gadā, nemainot izvirzītos stratēģiskos mērķus, bet pārskatot plānoto darbību aktualitāti, kā arī veicot izvirzīto rezultatīvo rādītāju starposma izvērtējumu.

PMP prevencijas sistēma ir papildināma atbilstoši Eiropas Savienības, valsts un reģionāla mēroga aktualitātēm izglītības politikā, ņemot vērā informāciju par nākamajā plānošanas periodā pieejamajiem Eiropas Savienības struktūrfondu un citiem finanšu resursiem.